
Рыгор Сітніца

...І будзе святло на тварах,
І ў душах будзе надзея...

І голас Бога слухае душа...

* * *

Нібы даўняя музыка,
што безнадзейна забыў,
Ды аднойчы згадаеш,
і прыйдзе, і зноў завалодае
Безагляднай душою
далёкая тая мелодыя;
І стокроць паўтарацьмеш
яе неадвязны матыў,
Як заклён ратавальны
ад немачы і нематы.
Гэта ты, — я пазнаў
твой уступны каронны пасаж;
Гэтак ты толькі можаш
і гэты матыў толькі наш;

Гэтым ты з нематы
узнікаеш, палоніш, завеш,
І тваёю гармоніяй
жывіцца гэты мой верш;
І цябе, нібы музыку,
буду стокроць паўтараць,
Напявацьму твае
меладыйныя жэсты і рухі,
Тваіх вуснаў раманс,
тваіх воч сімфанічную скруху,
Тваё права каханьнем
памілаваць, ці пакараць.
Пакарай мяне быць
паланёным тваёй пекнатой
Тваіх дзіўных гармоніяў
непатлумачанай сілай;
Пакарай, каб цябе
мне ня змог патлумачыць ніхто,
Пакараньнем памілуй.

2005г.

* * *

І сказала: «Адзін ты мне — цар і мой брат — адзін,
Бо такога сьвятла не схавае ніякі цень.
Як пячатку, на сэрца сваё ты мяне пакладзі,
І, нібыта пярсьцёнак, мяне на руку надзень.

І, як мора прымае ва ўлоньне сваё раку,
Ты душу маю, цар, у сваёй пасялі на дне,
І мяне пярсьцёнкам надзень сабе на руку,
І пячаткай на сэрца сваё пакладзі мяне.

Бо аднойчы ня будзе нас, бо ніхто нідзе
Не паўторыць ні жарсьцяў нашых, ні слоў, ні мар..
Ты пярсьцёнкам, каханы, мяне на руку надзень,
Ты пячаткай на сэрца мяне пакладзі, мой цар.»

Адказаў: «Прамінае ўсё, растане, як дым.
Ды нішто не зьнікае, і гэты паўторыцца дзень.
Як пячатку, мяне пакладзі на сэрцы тваім,
Як пярсьцёнак мяне на вякі на руку надзень.

І пасяля хай плятуць, што мы — казка, легенда, міф.
Ды паўторыцца ўсё: і нябёсы, і воды, і цьвердзь.

І з табой мы паўторымся зноўку, мая
Суламіф,
Бо каханню сілаю роўная толькі сьмерць.»

2004 г.

* * *

І запульсуйце смутак мой у такт,
Тваім рукам і жарсьцям фартэп'яна
І, згодна з рыфмай, я зраблюся п'яны,
Як ні банальна, але гэта так.
І кожны гук, як хмельнае віно.
О, як бруіць, бунтоўнае яно:
Шырэй, вальней, як вадаспадны шал,
Што мкне з вышыняў валам бурапенным...
І голас Бога слухае душа,
У кожнай ноце згодная з Шапэнам.

2004 г.

* * *

Ёсьць музыка глыбінь, і цьвердзі, і нябёс.
Яе спасьцігнуць, — як уласны зьведаць лёс.
Разгубіцца душа на ростанях дарог —
Ёй шлях пакажа Бах, а гэта значыць — Бог;
І павядзе далей да прывідных надзей,
І заблудзіць ня дасьць ёй Вольфганг Амадэй.
Калі ж праз ноч-журбу — дарога наўздагад —
Сьвятло запаліць Ліст, разьясьніць цемру Гайдн.
Ці ў скрушнай чужыне, ці блізу родных сьцен
Дарадцамі душы і Шуберт, і Шапэн...
Ды ўсё ж, калі бяда, і лёс як цёмны лес —
Агінскага агонь запаліць «Паланэз»,
І сьветлаю сьлязой асьвеціць смутны край...
О, Музыка, ратуй!
О, Муза, захавай!
Між хлуду і лухты ты мне, як Звышні Дар.
О, Музыка, царуй!
О, Музыка, уладар!
Даруй мае грахі, калі гэта ільга.
Я вечны твой даўжнік.
Я верны твой слуга.
І я душой плачу падзённы свой аброк —
Яе малодзіць джаз, яе вярэдзіць рок,

2004 г.

* * *

Здарожаная завіруха за вокнамі завывала,
 А квалай маленькай скрыпцы клопату было мала;
 Займала абшар завяе з надзеяй, што назаўсёды,
 А скрыпка сабе іграла папросту і без нагоды;
 Іграла юная скрыпка, як тое ёй і належыць,
 Як часам бывае — хочацца душу сваю разнасьцежыць,
 Як хочацца часам выказаць ці бліжняму, ці далёкаму —
 Каму — не істотна, ды важна, каб выслухаць вас было каму.
 Іграй, мая скрыпка мілая, праз цемру і праз завую;
 Ня ведаю, як астатнія, ды я цябе разумею,
 Бо часам і сам спрабую між скрухай і завірухаю
 Праціснуцца, дагукацца, калі аніхто ня слухае.
 Наіўна — разьясьніць цемру, наіўна — журбу расчуліць,
 Ды ўсё ж гучы, мая скрыпка, каб ведалі і каб чулі.
 Між хэвіметалагітарнага скуголеньня, скрыгату,скрыпу
 Сястрой міласэрнай ахвярнаю застанься, маленькая скрыпка.
 Для распачных — ціхай надзеяю,
 для скрушных — усьмешкай на твары
 Паводле правоў, што надзелена ты Госпадам і Страдзівары.
 Дарма, што бракуе прамоцыяў ад перапялёсага лёсу, —
 Ты сёньня — каханкай у Моцарта, а значыць —жыцьцё
 адбылося.
 А значыць — нішто ня марнае ва ўсіх безнадзейных дзях,
 І будзе сьвятло на тварах,
 І ў душах будзе надзея.

2005 г.

Сьвітанак. «Балеро».

Напачатку ледзь-ледзь
 па заспаных павеках начных аблачын,
 Па вяршалінах дрэў
 і па ранішніх снах закаханых дзяўчын,
 І па вільчыках дахаў —
 вільготна-лагодным мазком акварэлі;
 А пасьля ўсё ярчэй, галасьней і мажорней —
 на кожныя двор і парог;
 А пасьля, як пажарам па ўсім абшары,
 сьціраючы цемры таўро,
 Як у гімне адзіным —
 анёлы і птушкі, паэты і мінестрэлі...
 Як Piano, Crescendo, Fortissimo у «Балеро»
 Марыса Равэля.

2002 г.

над пакутамі Краю збалелага, хворага —
Дабранач вам, ворагі.
Якія ні ёсьць, а, паводле аблічча,
кажу вам, як людзям, —
Дабранач, — прачнуўшыся заўтра,
мажліва мы лепшымі будзем;
Магчыма забудзем і нешта даруем —
з былых нашых крыўдаў і ранаў —
Дабранач.
І ты, мітусьні мітусьнёю
на службу часова абраны,
Даволі пустое ў пустым перамолваць старанна,
Даволі падманнае манны
з газетаў, трыбунаў, экранаў —
Дабранач.
О, як ты за дзень натамілася, мілая,
нават кругі пад вачыма —
Дабранач, Айчына.
Спачніце, глыбіні прыціхлыя, —
Рычы, Атолава, Нарач —
Дабранач, дабранач.
Бары, і дубровы, і пушчы,
як вы, я таксама падранак —
Дабранач.
Зямная гаспода,
у засені Бібліі, Торы, Карана —
Дабранач.
Дабранач.
Дабранач.
І хай не бракуе нам сілаў
адно аднаму перад сном усьміхнуцца.
Дабранач. Дай, Божа,
каб заўтра нараніцу ўсім нам прачнуцца.